

de mijlpaal

"DE MIJLPAAL" WAT IS DAT ?

Wanneer te Mechelen het woord "mijlpaal" wordt gehoord dan denken sinds enkele jaren natuurlijk velen aan die arduinen zuil die in 1980 vlak voor het spoorwegstation werd geplaatst. Een zuil waar Mechelen terecht fier mag op zijn, omdat de stad het midden vormde van het eerste spoorwegnet en toen alle nieuwe spoorweglijnen uit Mechelen vertrokken. Die zuil symboliseerde dan ook een gigantisch project voor een nieuw vervoersysteem dat alle gewesten zou ontsluiten, de mobiliteit van de kleine man zou bevorderen en hem uit zijn middeleeuws isolement zou halen om bij te dragen tot een industriële revolutie en de levensvoorwaarden van iedereen te verbeteren.

Het zou ons te ver leiden alle positieve nevenverschijnselen van die eerste spoorwegen in herinnering te brengen. Het moge volstaan erop te wijzen dat de keuze op Mechelen viel om als centrum te dienen voor het toenmalig nog futuristisch vervoersysteem. Dat in 1835 onze nationale bewindvoerders erop stonden dit feit te vereeuwigen door de oprichting van een sobere maar zeer betekenisvolle zuil.

met "DE MIJLPAAL" kan te Mechelen echter ook nog wat anders worden bedoeld : namelijk de "Mechelse Vereniging voor Spoorweghistoriek". Een vereniging van mensen die zich volkomen bewust zijn van de vele weldaden die de spoorwegen over ons land uitstrooiden en zich tot doel hebben gesteld het spoorwegverleden in het Mechelse op te sporen en hun bevindingen ten dienste te stellen van alle hierin geïnteresseerden. Het was dan ook deze groep die onmiddellijk het belang van die gedenkzuil begreep en geen ogenblik twijfelde om van die mijlpaal haar symbool te maken en als "DE MIJLPAAL" naar buiten te treden.

HOE HET BEGON

Steeds bezorgd om het sociaal en maatschappelijk welzijn van zijn werknemers en gepensioneerden, was het Nationaal Comité voor Sociale Solidariteit van de N.M.B.S. uiteraard ook begaan met de problematiek van pas gepensioneerden. Na een jarenlange zeer actieve bedrijvigheid werd de dagelijkse plichtsbetrachting plots afgesneden en vervangen door een zee aan vrije tijd. Hoe reageren gepensioneerden wanneer ze van de ene dag op de andere van verdienstelijk medewerker worden gedegradeerd tot de groep "afgeschrevenen"? Zou iedereen dat aankunnen? Ook diegenen die tijdens hun rusteloze loopbaan geen tijd vonden om deel te nemen aan een verenigingsleven? Of zouden zij achter de ruiten van hun appartement de

dag van morgen moeten verbeiden; hun hoopvolle verwachtingen geleidelijk laten verdringen door pessimisme ?

Einde 1975 werd in iedere belangrijke werkgroep van de N.M.B.S. een uitnodiging ontvangen om plaatselijk te onderzoeken welk initiatief er zou kunnen genomen worden om gepensioneerden een ontspannende bezigheid te bieden waarbij zij zich nog geïntegreerd voelden in de maatschappij. Een uitnodiging met o.a. de suggestie om plaatselijke spoorwegmusea te laten oprichten. Waren gepensioneerden niet de meest aangewezenen om te oordelen welke voorwerpen uit hun vroeger beroepsleven de moeite loonden om voor het nageslacht te bewaren? Zou het geen bezigheid zijn die de deelnemers regelmatig kon laten aanvoelen dat zelfs hun herinneringen nog op prijs werden gesteld; dat hun bijdrage nog zin en nut had voor de ganse gemeenschap ?

Ook de centrale werkplaats te Mechelen (Arsenaal) ontving dergelijke uitnodiging en... de reactie was volkomen positief. De heer Verbeeck, directeur, was niet alleen begripvol voor het voorstel maar zag er zelfs een uitdaging in. Onmiddellijk werd contact genomen met de heer Goossens, die als zijn naaste medewerker pas op rust was gegaan, om na te gaan wat er kon gedaan worden. Ook daar was de bereidheid aanwezig om zich voor de wagen te spannen, aan de idee ruchtbaarheid te geven bij de gepensioneerden en een initiatievergadering te beleggen.

Op 6.2.1976 was het dan zo ver. Een 12-tal geïnteresseerden waren op die eerste vergadering aanwezig. Men beoogde geen erg gestructureerde vereniging maar een vriendengroep waarin de heer Goossens slechts als animator zou optreden. Iedereen mocht zijn ideeën ter tafel brengen; niemand zou opdrachtgever zijn noch verplicht worden tot de uitvoering van opgelegde taken. De voorkeur werd gegeven aan een persoonlijke bijdrage volgens zijn interesse en zijn mogelijkheden.

Toen de vergadering werd besloten waren het geen ex-werknemers die uit mekaar gingen maar nieuwe vrienden, verrijkt op het vlak van de menselijke verhoudingen. En de bereidheid tot deelneming had plaats gemaakt voor een uitbundig enthousiasme.

HOE HET VERDER VERLIEP EN NU

Na enkele werkvergaderingen, die hoofdzakelijk werden gevuld met het uitwisselen van allerlei informatie en het ter beschikking stellen van interessante voorwerpen of waardevolle archivalia, bleek alras dat men zich toch over een paar punten moest bezinnen.

Voor het inrichten van een museum was er een geschikte ruimte nodig en de opbouw kon geen duurzame tijdsbesteding betekenen voor alle betrokkenen. In de persoonlijke mogelijkheden van de leden was de grootste verscheidenheid en het moest de bedoeling blijven ieders geschiktheden

BEGELEIDENDE INFORMATIE.

Te bezichtigen in :

- Zaal A :**
- De Geschiedenis "Van bosweg tot spoor"
 - De oorsprong van stoomlokomotieven
 - Allerlei schaalmodellen gaande over de spoorwegen
 - De pyrogravure van Neuhuys
 - Geschiedenis van Mechelen
 - Van onafhankelijkheid naar spoorweg
 - Maquettes van de stad Mechelen anno 1835 en 1885
 - Toeristische dienst stad Mechelen
 - Amateur-radiozenders.

- Zaal B :**
- De Geschiedenis van DE MIJLPAAL
 - Evolutie van de spoorstaven
 - Evolutie reizigersmaterieel
 - Dienstkledij van vroeger en nu
 - Relaties tussen het koningshuis en de spoorwegen
 - De bouw van de 100 rijtuigen HV
 - Info-stand "DE MIJLPAAL"

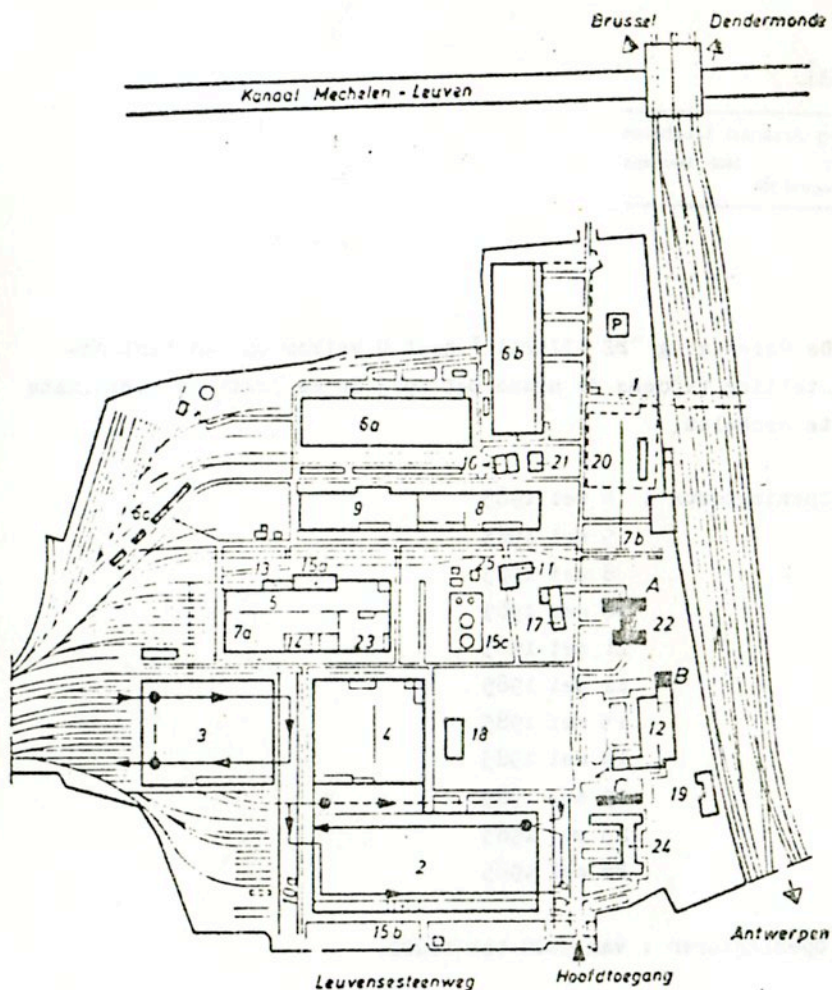
- Zaal C :**
- Evolutie van het Arsenaal-Mechelen
 - Moderne lokomotieven
 - Oorlogstoestanden - Oisiel
 - Verdere spoorwegevolutie
 - In memoriam
 - Mechelse spoorwegfiguren
 - Stoomverdelingen
 - Evolutie van de stoomketel
 - Van stoom naar stroom
 - 50 jaar elektrische tractie
 - Verkoop- en afstempelstand van de PTT
 - Verkoop- en informatie ARPHE

Te koop aangeboden illustraties van "DE MIJLPAAL" :

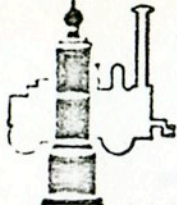
- De Mijlpaal van de Belgische Spoorwegen te Mechelen door Mr. GOOSSENS Prijs : 275 BF
- Egide Walschaerts : Mechels spoorweg door Mr. GOOSSENS Prijs : 400 BF
- Bijdrage tot de geschiedenis van de Belgische Spoorwegen te Mechelen door Mr. ROGIER Prijs : 350 BF
- Oorsprong van stoommachines en stoomlokomotieven door Mr. VERBEECK Prijs : 125 BF
- Postkaarten over de spoorwegen te Mechelen per reeks van 12 stuks Prijs : 50 BF
- Technische fiches over stoomlokomotieven :
types 6-8-9-12-14-15-16-20-41-44-53
types 1-5-7-10-11-29-30 en 31-35-38-40-51-62
Prijs per stuk : 10 BF
Prijs per 1e reeks : 110 BF
Prijs per 2e reeks : 120 BF
- De boeken zijn te verkrijgen aan de info-stand van "De Mijlpaal" of schriftelijk te bestellen en na ontvangst de som te storten.
Besteladres : De Mijlpaal N.M.B.S. C.W.Mechelen
Leuvensesteenweg 30
2800 Mechelen
PCR. 001-1196014-80

- N.B. : Nieuwe uitgaven :
- Mechelen verloor zijn haven maar kreeg het spoor door Mr. GOOSSENS Prijs : 150 BF
 - De wegen tot aan het spoorwegtijdperk door Mr. GOOSSENS Prijs : 50 BF.

ALGEMEEN LIGGINGSPLAN: ZALEN A-B-C



- | | |
|--|---|
| 1 Ingang vanuit station Mechelen | 13 Onderhoud elektrische installaties |
| 2 Herstelling gesleepte rijtuigen | 14 Elektrische verdeelpost + compressorzaal |
| 3 Herstelling elektrische motorrijtuigen | 15a en b Thermische centrales |
| 4 Herstelling elektrische lokomotieven | 15c Stookolie tanks |
| 5 Herstelling dieselmotorwagens | 16 Onderhoudsgarage |
| 6 Magazijnen | 17 Mechanische metrologie en labo industriële elektronica |
| 7a Wikkelwerf | 18 Personeelsrestaurant |
| 7b Werkplaats ankersekties | 19 Sport- en ontspanningscentrum <u>ZAAL C</u> |
| 8 Smidse | 20 Traktoerstation |
| 9 Fabrikatiewerf | 21 Computertokaal |
| 10 Overladers | 22 School voor beroepsopleiding, leraarschool <u>ZAAL A</u> |
| 11 Algemene Diensten | 23 Werkplaats elektrische apparatuur |
| 12 Onderhoud Werktuigmachines | 24 Centrale burelen en studiediensten |
| <u>Zaal B</u> | 25 Neutralisatiecentrum voor afvalstoffen |



de mijlpaal

Museumvereniging Arsenaal Mechelen

Leuvensesteenweg 30 2800 Mechelen

Tel (015) 41 58.11 local 160

De vereniging "DE MIJLPAAL" heet U welkom op hun tentoonstelling tijdens de maand mei 1985 in de Centrale Werkplaats te Mechelen.

Openingsdata : 4 mei 1985

5 mei 1985

8 mei 1985

10 mei 1985

11 mei 1985

12 mei 1985

15 mei 1985

18 mei 1985

19 mei 1985

25 mei 1985

26 mei 1985

Openingsuren : van 9u00 tot 16u00.

uitgezonderd op 4 mei opening van 11.00 tot 16.00u.

aan bod te laten komen en in dezelfde mate ook te waarderen. Anderzijds hoopte men op een coördinatie van de werkzaamheden naar een vooropgesteld doel, waarin iedereen een zekere zelfvoldoening kon vinden en ergens waardering oogsten voor zijn prestaties. Hoe zou men dat alles met mekaar verzoenen ?

Gelukkig waren er in de groep een paar amateur-historici die :

- er de nadruk op legden dat Mechelen eens de bakermat was van de spoorwegen in ons land ;
- het vermoeden uitspraken dat de oprichting en de uitbreiding van het spoorwegarsenaal gelijke tred had gehouden met de urbanisatie en de ontwikkeling van de stad Mechelen. Was de historiek van de werkplaats nergens verbonden met deze van de stad (na 1835) ?
- wezen op de ruime mogelijkheden wanneer de plaatselijke spoorweg-geschiedenis zou worden ontrafeld. Misschien konden dan anderen een middel zoeken om de kennis die zou worden verworven op een of andere wijze visueel voor te stellen ?

Het voorstel werd door allen gunstig onthaald. Men zou de idee van een museum getrouw blijven maar alles ruimer bekijken en het verzamelde aanvullen met zelfvervaardigde voorwerpen die geschiedkundig moesten verantwoord zijn.

De werking nam een nieuwe start. Terwijl sommigen opzoekingen verrichten bekwamen anderen een aangepaste werkruimte, waar al knutselend tal van zelfgekozen initiatieven een vaste vorm kregen. Onderwerpen die de leden plezieren en het spoorwegverleden in herinnering roepen. Waar vrienden onder mekaar het zich gezellig maken. En toch bouwen allen samen aan een projekt dat belangstelling wekt. Dat reeds over gans het land erkenning vond én voor het reeds gepresteerde én voor de gerealiseerde idee. Onbaatzuchtig zijn kennis of vaardigheid ter beschikking stellen, opdat ook de jongeren eens zouden weten hoe die grote familie van spoorwegmannen tot stand kwam. Wat al moeilijkheden er dienden overwonnen, op technisch en op sociaal vlak, om de huidige verworvenheden te bereiken.

Er is natuurlijk nog veel te doen. Veel facetten uit ons verleden wachten nog op ontsluiting. In onze werkruimte bestaat nog geen gevaar voor werkloosheid. Talrijke onderwerpen wachten nog om in hand te worden genomen. En nieuwe leden betekent vaak ook nieuwe initiatieven.

Maar "DE MIJLPAAL" doet voort. In samenwerking een sociaal-kultureel opzet gestalte geven. Regelmatig het bewijs leveren dat ook gepensioneerden zich nog verdienstelijk kunnen maken in onze samenleving. Door iets van hun vrije tijd op te offeren om in een aangename sfeer, volkomen ontspannen en spontaan, met onvermoede kundigheden hun eigen persoonlijkheid te verrijken en te laten waarderen. Bewijzen maar ook ondervinden dat zelfs gepensioneerden nog meetellen !

BENT U GEINTERESSEERD IN ONZE WERKING OF IN SPOORWEGHISTORIEK ?

AARZEL DAN NIET, NEEM GEWOON KONTAKT OP MET EEN VAN ONZE LEDEN :

Erevoorzitter : Henri Verbeeck, Diestsesteenweg 355 Kessel-Lo
Tel. 016-25.11.49

Voorzitter : Jan Goossens, Zemstbaan 139 Mechelen - Tel. 41.05.97 ;

Ondervoorzitter : Jan Heynink, Gentssesteenweg 139, Mechelen
Tel. 20.70.21

Secretaris : Etienne Bellekens, Marjoleinstraat 95 Elewijt (Zemst) ;

Penningmeester : Jaak Buelens, Spreeuwstraat 39 Mechelen - Tel. 21.25.34

Andere leden :

Roger Adriaens, Spechtstraat 8/301 Mechelen - Tel. 21.77.91

Albert De Keye, Stuivenbergvaart 37 Mechelen - Tel. 41.10.48

Louis De Schoenmaeker, Luchtvaartstraat 3 Mechelen - Tel. 20.04.55

Jean Gouverneur, Overheide 54/101 Mechelen - Tel. 21.68.89

Frans Herssens, Kleine Bareelstraat 98, Mechelen - Tel. 41.84.43

Gaston Neckers, Arendonckstraat 23 Mechelen - Tel. 21.73.69

Albert Peeters, St.Jacobstraat 44 Mechelen - Tel. 41.73.24

Marcel Rogier, Lierssesteenweg 159 Mechelen - Tel. 20.38.53

Jozef Scheers, Lange Akkerstraat 21 Mechelen

Petrus Servaes, Kasteelstraat 137 Buggenhout - Tel. 052-33.34.42

Jozef Solie, Zemstsesteenweg 30 Hombeek (Mech.)- Tel. 41.64.47

Emiel Soudan, Vosweg 50 Boortmeerbeek - Tel. 51.14.51

Jan Thijs van den Audenaeren, Alfred Nobelstraat, 37, Muizen (Mechelen)
Tel. 41.63.16

François Van den Heuvel, Demerstraat 4 Mechelen - Tel. 20.85.45

Leopold Van Humbeek, Kreupelstraat 4 Epegegem (Zemst)- Tel. 61.34.63

Maurice Van Inthoudt, Electriciteitsstraat 27/b.102 Mechelen
Tel. 20.86.93

Ons kontaktadres is :

Centrale Werkplaats N.M.B.S.
t.a.v. "DE MIJLPAAL"
Leuvensesteenweg, 30
2800 - MECHELEN.

Tel. (tijdens de diensturen) : 015-41.59.11 - Binnenpost 2117 (vragen naar Mr. Bellekens).

WIJ DANKEN U VOOR UW BELANGSTELLING
